

Beschrijving van de studierichting

Plaats in de matrix

Derde graad doorstroomfinaliteit – domein Taal en cultuur

Visie op de studierichting

- De studierichting Moderne talen is een studierichting in de doorstroomfinaliteit, gericht op een brede waaier aan opleidingen in het hoger onderwijs waar **talen en taalwetenschappen** centraal staan.
- Leerlingen leren daarom theoretische en abstracte leerinhouden verwerken. Het gaat om inhoud en taalwetenschappen, waaronder taalsystematiek, sociolinguïstiek, taalverwerving, taalontwikkeling, pragmatiek, mediation¹, taaltechnologie² en literatuur.
- Daarnaast worden communicatieve vaardigheden voor Duits, Engels, Frans en Nederlands aangescherpt. Voor Duits staat ook Landeskunde³ op het programma.
- Uniek aan deze studierichting zijn de specifieke eindtermen voor het leren van **een vierde vreemde taal**. Scholen kiezen zelf welke taal ze hiervoor aanbieden.
- Moderne Talen wordt als domeinoverschrijdende studierichting aangeboden in de derde graad. De basisvorming is dezelfde als voor alle andere studierichtingen binnen de doorstroomfinaliteit.

Leerlingenprofiel

Een leerling uit de studierichting Moderne talen:

- is geboeid door alle aspecten van taal als communicatiemiddel, als exponent van de maatschappij én als wetenschapsdomein;
- wil inzicht verwerven in de verschillende wetenschapsdomeinen eigen aan taal;
- heeft een serieus boontje voor literatuur;
- is bereid de eigen communicatieve vaardigheden aan te scherpen;
- wil graag een vierde vreemde taal beheersen.

1 De leerlingen gaan hierbij na hoe ze de inhoud van teksten efficiënt kunnen doorgeven, in verschillende talen, zonder de boodschap te wijzigen.

2 De leerlingen maken kennis met de toepassing van taaltechnologie. Ze gaan kritisch om met taaltechnologische hulpmiddelen en maken kennis met de toepassingen van taaltechnologie binnen anderen domeinen.

3 Bij Landeskunde gaan de leerlingen specifiek bij Duits na welke cultuur schuilgaat achter de taal, om hun inzicht in intercultureel bewustzijn te vergroten.

Componenten van de studierichting

Taal- en communicatiewetenschappen
Eindtermen basisvorming Doorstroom
Specifiek gedeelte
WD_01 Algemene doorstroomcompetenties
01 Generieke doorstroomcompetenties
02 Historisch en cultureel bewustzijn
WD_02 Moderne talen
01 Talen algemeen: algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek
02 Talen algemeen: sociolinguïstiek m.i.v. interculturele aspecten
03 Talen algemeen: taalverwerving en taalontwikkeling
04 Talen algemeen: pragmatiek
05 Talen algemeen: communicatieve vaardigheden: mediation
06 Nederlands: taalsystematiek
07 Nederlands: literatuur
08 Nederlands: communicatieve vaardigheden
11 Frans en Engels: communicatieve vaardigheden
13 Frans en Engels: taalsystematiek
14 Frans en Engels: literatuur
15 Frans en Engels: sociolinguïstiek
16 Frans en Engels: pragmatiek
17 Duits: communicatieve vaardigheden
19 Duits: taalsystematiek
21 Duits: Landeskunde
22 Duits: literatuurbeleving
23 Talen algemeen: introductie tot taaltechnologie
24 Vierde vreemde taal: communicatieve vaardigheden
25 Vierde vreemde taal: taalsystematiek
26 Vierde vreemde taal: sociolinguïstiek

Minimale materiële vereisten

Deze studierichting vereist geen specifieke materiële en infrastructurele voorzieningen bovenop de minimale materiële vereisten van de basisvorming.

Vergelijking met 'oude studierichtingen'

Concordantie

ASO	Doorstroom
Tweepolige studierichtingen met een component Moderne talen	Moderne talen

Accenten binnen de opleiding

- In de 'oude' structuur van het secundair onderwijs bestaat er in de derde graad geen specifieke, **eenpolige** studierichting uit het wetenschapsdomein moderne talen.
- In de derde graad aso met domeinoverschrijdende doorstroomfinaliteit zijn al studierichtingen voorzien met een sterke **talenc component**: Economie-Moderne Talen, Latijn-Moderne Talen en Moderne Talen-Wetenschappen. Dit zijn echter richtingen waar naast talen nog onderdelen van andere wetenschapsdomeinen in het specifieke gedeelte worden aangeboden. De nieuwe richting Moderne Talen in de derde graad komt tegemoet aan het profiel van leerlingen die sterk zijn voor moderne talen en die zich volledig willen inzetten voor talen, zonder nog onderdelen van een ander wetenschapsdomein te moeten volgen. De studierichting Moderne talen sluit bovendien aan op verschillende logische doorstroomopties in het hoger onderwijs.
- In vergelijking met de tweepolige studierichtingen **werken de leerlingen in deze studierichting aan meer onderdelen van het wetenschapsdomein Talen en gaan ze er ook dieper op in**. Zo worden zij bijvoorbeeld ingewijd in de wereld van de **taaltechnologie**: ze gaan kritisch om met taaltechnologische hulpmiddelen en maken kennis met de toepassingen van taaltechnologie binnen andere wetenschappelijke domeinen. Tot slot is dit de enige studierichting waar ook een **vierde vreemde taal in het verplichte curriculum** zit.
- Naast het wetenschapsdomein Moderne talen zijn er ook algemene doorstroomcompetenties, waaronder 'Historisch en cultureel bewustzijn'. Dit bevat een uitbreiding op de doelen van historisch bewustzijn (SC 8 van de basisvorming) en cultureel bewustzijn en culturele expressie (SC 16 van de basisvorming). In dit wetenschapsdomein scherpen leerlingen hun historische kennis en vaardigheden aan. Ze oriënteren zich ook in maatschappelijke, historische en geografische contexten vanuit aspecten van inhoud van en vormgeving in kunst- en cultuuruitingen.

Onderliggende studierichtingen uit tweede graad

Moderne talen in de derde graad is inhoudelijk verwant met de volgende studierichtingen uit de tweede graad:

- Moderne talen

Hieronder zijn de componenten weergegeven van deze studierichtingen:'

Moderne talen
Eindtermen basisvorming Doorstroom
Specifiek gedeelte
WD_01 Algemene doorstroomcompetenties
02_Historisch en cultureel bewustzijn
WD_02 Moderne talen
01_Talen algemeen: algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek
02_Talen algemeen: sociolinguïstiek m.i.v. interculturele aspecten
04_Talen algemeen: pragmatiek
06_Nederlands: taalsystematiek
07_Nederlands: literatuur
08_Nederlands: communicatieve vaardigheden
13_Frans en Engels: taalsystematiek
14_Frans en Engels: literatuur
16_Frans en Engels: pragmatiek
17_Duits: communicatieve vaardigheden
19_Duits: taalsystematiek

Vergelijking van de nieuwe studierichting met aanverwante richtingen

Economie-Moderne talen	Grieks-Latijn	Latijn-Moderne talen
Eindtermen basisvorming Doorstroom	Eindtermen basisvorming Doorstroom	Eindtermen basisvorming Doorstroom
Specifiek gedeelte	Specifiek gedeelte	Specifiek gedeelte
WD_01 Algemene doorstroomcompetenties	WD_01 Algemene doorstroomcompetenties	WD_01 Algemene doorstroomcompetenties
01 Generieke doorstroomcompetenties	01 Generieke doorstroomcompetenties	01 Generieke doorstroomcompetenties
02 Historisch en cultureel bewustzijn	02 Historisch en cultureel bewustzijn	02 Historisch en cultureel bewustzijn
WD_02 Moderne talen		WD_02 Moderne talen
01 Talen algemeen: algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek		01 Talen algemeen: algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek
02 Talen algemeen: sociolinguïstiek m.i.v. interculturele aspecten		02 Talen algemeen: sociolinguïstiek m.i.v. interculturele aspecten
03 Talen algemeen: taalverwerving en taalontwikkeling		03 Talen algemeen: taalverwerving en taalontwikkeling
05 Talen algemeen: communicatieve vaardigheden: mediation		05 Talen algemeen: communicatieve vaardigheden: mediation
06 Nederlands: taalsystematiek		06 Nederlands: taalsystematiek
07 Nederlands: literatuur		07 Nederlands: literatuur
10 Nederlands: communicatieve vaardigheden: mondelinge teksten samenvatten		10 Nederlands: communicatieve vaardigheden: mondelinge teksten samenvatten
11 Frans en Engels: communicatieve vaardigheden		11 Frans en Engels: communicatieve vaardigheden
13 Frans en Engels: taalsystematiek		13 Frans en Engels: taalsystematiek
14 Frans en Engels: literatuur		14 Frans en Engels: literatuur
17 Duits: communicatieve vaardigheden		17 Duits: communicatieve vaardigheden
19 Duits: taalsystematiek		19 Duits: taalsystematiek
21 Duits: Landeskunde		21 Duits: Landeskunde
22 Duits: literatuurbeleving		22 Duits: literatuurbeleving
	WD_03 Klassieke talen	WD_03 Klassieke talen
	01 Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: taalsystematiek	01 Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: taalsystematiek
	02 Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: literatuur	02 Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: literatuur
	03 Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: cultuurgeschiedenis	03 Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: cultuurgeschiedenis
WD_06 Wiskunde		
03 Uitgebreide wiskunde i.f.v. economie		
WD_16 Economie		
01 Algemene economie		
04 Bedrijfswetenschappen en recht		

Moderne talen	Moderne talen - Wetenschappen	Taal- en communicatiewetenschappen
Eindtermen basisvorming Doorstroom	Eindtermen basisvorming Doorstroom	Eindtermen basisvorming Doorstroom
Specifiek gedeelte	Specifiek gedeelte	Specifiek gedeelte
WD_01 Algemene doorstroomcompetenties	WD_01 Algemene doorstroomcompetenties	WD_01 Algemene doorstroomcompetenties
01 Generieke doorstroomcompetenties	01 Generieke doorstroomcompetenties	01 Generieke doorstroomcompetenties
02 Historisch en cultureel bewustzijn	02 Historisch en cultureel bewustzijn	
WD_02 Moderne talen	WD_02 Moderne talen	WD_02 Moderne talen
01 Talen algemeen: algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek	01 Talen algemeen: algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek	01 Talen algemeen: algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek
02 Talen algemeen: sociolinguïstiek m.i.v. interculturele aspecten	02 Talen algemeen: sociolinguïstiek m.i.v. interculturele aspecten	02 Talen algemeen: aspecten van interculturele communicatie
03 Talen algemeen: taalverwerving en taalontwikkeling	03 Talen algemeen: taalverwerving en taalontwikkeling	03 Talen algemeen: taalverwerving en taalontwikkeling
04 Talen algemeen: pragmatiek		04 Talen algemeen: uitgebreide pragmatiek
05 Talen algemeen: communicatieve vaardigheden: mediation	05 Talen algemeen: communicatieve vaardigheden: mediation	05 Talen algemeen: communicatieve vaardigheden: mediation
06 Nederlands: taalsystematiek	06 Nederlands: taalsystematiek	06 Nederlands: taalsystematiek
07 Nederlands: literatuur	07 Nederlands: literatuur	
08 Nederlands: communicatieve vaardigheden		08 Nederlands: communicatieve vaardigheden
	10 Nederlands: communicatieve vaardigheden: mondelinge teksten samenvatten	
11 Frans en Engels: communicatieve vaardigheden	11 Frans en Engels: communicatieve vaardigheden	11 Frans en Engels: communicatieve vaardigheden
13 Frans en Engels: taalsystematiek	13 Frans en Engels: taalsystematiek	13 Frans en Engels: taalsystematiek
14 Frans en Engels: literatuur	14 Frans en Engels: literatuur	14 Frans en Engels: literatuurbeleving
15 Frans en Engels: sociolinguïstiek		15 Frans en Engels: sociolinguïstiek
16 Frans en Engels: pragmatiek		16 Frans en Engels: pragmatiek
17 Duits: communicatieve vaardigheden	17 Duits: communicatieve vaardigheden	17 Duits: communicatieve vaardigheden
19 Duits: taalsystematiek	19 Duits: taalsystematiek	19 Duits: taalsystematiek
21 Duits: Landeskunde	21 Duits: Landeskunde	21 Duits: Landeskunde
22 Duits: literatuurbeleving	22 Duits: literatuurbeleving	22 Duits: literatuurbeleving
23 Talen algemeen: introductie tot taaltechnologie		23 Talen algemeen: introductie tot taaltechnologie
24 Vierde vreemde taal: communicatieve vaardigheden		
25 Vierde vreemde taal: taalsystematiek		
26 Vierde vreemde taal: sociolinguïstiek		
	WD_06 Wiskunde	
	02 Uitgebreide wiskunde i.f.v. wetenschappen	
	WD_08 Biologie	
	01 Uitgebreide biologie	
	WD_09 Chemie	
	01 Uitgebreide chemie	

	WD_10 Aardwetenschappen	
	01 Uitgebreide aardwetenschappen	
	WD_11 Fysica	
	01 Uitgebreide fysica	
	WD_12 STEM	
	03 Onderzoeksvaardigheden wetenschappen	
	04 Labo	
		WD_15 Sociale wetenschappen
		02 Samenleving en politiek: communicatiewetenschappen

Vervolgopleidingen na de derde graad

Geesteswetenschap	Natuurwetenschap	Sociale wetenschap
Taal- en Letterkunde, Toegepaste taalkunde, Gecombineerde studiegebieden (Afrikaanse talen en culturen, Oost-Europese talen en culturen, Oosterse talen en culturen, Taal- en regiostudies)		Gecombineerde studiegebieden (Global communication, International Affairs, Sociaaleconomische wetenschappen), Politieke en Sociale wetenschappen (communicatiewetenschappen) / Onderwijs / Handelswetenschappen en Bedrijfskunde (Journalistiek, Media en Entertainment Business, Communicatiemanagement)